

СПІЛКУВАННЯ ТА ЕТИКА ВЗАЄМОСТОСУНКІВ У КОЛЕКТИВІ

У наш час опанування основами ділового спілкування дає змогу налагодити сприятливий психологічний клімат у колективі, сприяє формуванню готовності кожного співробітника до розв'язання поставлених перед організацією завдань. У таких умовах колектив починає працювати як злагоджений механізм.

Актуальність досліджуваної теми полягає в тому, що для сучасного керівника знання основ ділових узасмин, особливостей їх практичного застосування вможливує взаєморозуміння між керівництвом і співробітниками [3].

Спілкування завжди мало важливе значення в житті людини як істоти соціальної. Слід відмітити, що спектр стосунків у колективі розкривається в процесі комунікації, а етика означених стосунків є багатогранним явищем, котре вбирає в себе стрижневі положення науки про мораль, а також процесуальні характеристики спілкування. Етика, починаючи з часу своєї появи, взаємодіє зі спілкуванням. Моральні почуття, внутрішнє розуміння належної поведінки тощо виникають у людини, завдяки спільному життю з іншими людьми. Отже, етика покликана гуманізувати спілкування.

Українські та російські вчені Е. В. Рудинський, А. Г. Ковальов, Н. Н. Обозов, А. Н. Леонт'єв, А. І. Пригожина, В. П. Каземіренко по суті збагатили теорію комунікації. Так, у роботі “Соціальна психологія” Е. В. Рудинський [5] пов'язав зростаючу роль спілкування в життєдіяльності людей із розвитком загальної культури, позитивних особистісних рис і якостей, зокрема, добропорядності.

Індивід багато втрачає, якщо він позбавлений можливості порівнювати себе з іншими, обмінюватися думками. У процесі спілкування задовольняється потреба людини в індивідуальному самоствердженні, в прямому емоційному контакті. Впорядкування комунікації досягається за допомогою правил і норм, регулюючих спілкування, залежно від його мети та засобів [4].

Спілкування розглядають як органічну частину поведінки людей. Як доводить А. Г. Ковальов у роботі “Колектив та соціально-психологічні проблеми” [2], одним із засобів унормування поведінки людей є етикет. У суспільстві етикет став своєрідним “засобом обліку”, що регламентує як спілкування керівництва з підлеглими, так і

контакти людей, що обіймають однакові посади. Сучасний етикет – це система правил поведінки, за допомогою яких людина вчиться шанувати інших людей, захищати свою гідність, ефективно розв’язувати різноманітні конфліктні ситуації, досягати поставленої мети.

Висновки останніх соціологічних досліджень свідчать про особливе значення таких якостей керівника, як справедливість, повага до людей, обов’язковість, доброзичливість. Наслідком неухильного дотримання морально-етичних норм поведінки є колективна взаємодопомога й взаємодопомога, внутрішній спокій, комфорт як значущі чинники розвитку особистості [1].

Отже, на нашу думку, значення професійного спілкування на засадах етики важко переоцінити, бо лише воно вможливорює емоційний і добropорядний за сутністю розвиток особистості, торкаючись глибини духовних інтересів кожного суб’єкта, та водночас послабляючи емоційну напругу в колективі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Карамушка Л. М. Психологія управління : навч. посібник / Л. М. Карамушка. – К. : Міленіум, 2003. – 344 с.
2. Ковалев А. Г. Коллектив и социально-психологические проблемы руководства / А. Г. Ковалев – М. : Мысль, 1996. – 144 с.
3. Королюк С. Управлінська культура керівника школи / С. Королюк // Директор школи. – 2008. – № 37–38. – С. 4–56.
4. Приходько В. М. Комунікативна компетентність керівника навчального закладу як основа професійної культури спілкування / В. М. Приходько, М. І. Приходько // Управління школою. – 2007. – № 25. – С. 6–11.
5. Рудинский Е. В. Социальная психология / Е. В. Рудинский – М. : Прогресс, 1998. – 367 с.

Яна Кириленко

*магістрантка природничого факультету
Полтавського державного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка*

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ПРОЦЕСУ РЕФЛЕКСИВНОГО УПРАВЛІННЯ

У теорії педагогіки вищої школи досі немає цілісної концепції професійної підготовки вчителя іноземної мови. Чимало дослідників, керуючись застарілими уявленнями про образ учителя іноземної мови як головного джерела іншомовної інформації, звужують професіограму фахівця цього типу. Недостатньо враховується й поліфункціональна структура педагогічної діяльності вчителя інозем-